

L'estatut trist

Joan F. Mira

No l'estatut del no-País Valencià, el de la Comunitat, que aquest ja se sap que no ha arribat ni a trist, no va produir alegries quan el votaren a València, ni frustracions quan el votaren a Madrid, ni discussions ni debats ni interès públic ni cap commoció mínima per part dels ciutadans i ciutadanes, polítics i polítiques inclosos o incloses. Ha produït, si de cas, una mica de ràbia resignada entre la poca gent que ens mantenim fidels per sempre més al servei d'aquest poblet que vota PSOE i vota PP i no sap votar amb més seny o trellat o patriotisme, què hi farem. No l'estatut de la Comunitat, per tant, sinó el de la Nació, la nació catalana de Catalunya, que aprovà el Parlament a Barcelona amb grans festes i alegries, amb besades i abraçades, amb somriures d'orella a orella, i amb xampany que en diem cava. Quan, pocs dies després, un periodista important em preguntà, amb micròfon obert, quina era la meua opinió sobre la festa, li vaig dir que no l'acabava d'entendre, no veia gens clar quin era l'èxit aconseguit, quina era la raó de tantes alegries i de l'escuma feliç a les copes. Era talment com si els senyors i senyores diputats i diputades pensaren, en aquell punt i moment, que ja havien fet un estatut de debò, que ja el tenien, que això ja estava aprovat, dat i beneït, com el blat dins del sac i ben lligat. Era una il·lusió, una fantasia, que jo no vaig ser capaç d'entendre. Era potser un descans, després de tants mesos i de tants milers d'hores de discutir, deliberar, dividir cabells en quatre, buscar-li peus impossibles al gat, definir el sentit de la vida i de la mort, reescriure la declaració universal dels drets humans i tornar a posar els fonaments de la vida civil, personal i social. Un text tan llarg i tan prolix, tan metafísic i tan reglamentari i detallista, sovint tan destructor de la sintaxi, massa vegades resultat d'acumular sense necessitat els afegits que cada grup o diputat hi volia posar i se sentia feliç de posar-hi. Un text amb tota matèria imaginable, una constitució i un manual d'ús d'electrodomèstics, i que els redactors em perdonen si tot això i allò no m'ho prenc tan seriosament com ells voldrien. I en fi, van coldre amb alegria festes, com en el vers d'Ausiàs Marc, portaren l'estatut a Madrid dins d'aquell llapis o coseta electrònica, tot molt modern, i "allí començó Cristó a padecer".

Allí vol dir Madrid, les catorze estacions del calvari, els fari-seus i algun gran sacerdot de servei, Ponç Pilat sota el nom de Zapatero que responia "i què és la veritat?", els assots, la corona d'espines (de record lamentable i turístic), el cireneu que portava la creu, els dos lladres a dreta i a esquerra, i "per què m'has abandonat?", i va expirar. Llavors s'esquinçà el vel del temple, s'amagà el sol, i se sentiren -a Barcelona, no a Madrid ni a Jerusalem- els efectes d'un cert terratrèmol polític. Els implicats en el petit desastre, partits i sectes, comissionats, polítics en general, i el bon poble d'Israel que esperava l'arribada del messies, pareix que no se'n saben avenir. Com ha pogut acabar tan tristament una cosa que començà

tan alegre? Per què no ha valgut l'oració a sant Ramon, patró dels parts difícils: "Gloriós sant Ramon Nonnat, que isca tan dolç com ha entrat"? Per què, per contra, pareix que ha prevalgut la vella dita llatina: "*omnia animalia post coitum tristantur*"? (I en aquest cas, caldria preguntar-se si també és d'aplicació l'afegit medieval i canalla: "*praeter gallum gallinam, et clericum gratis fornicantem*", que no cal haver estudiat molt per saber que vol dir "excepte el gall follagallines", etcètera. I qui seria el gall i qui el clergue, que sí que estan contents i no trists com els altres?) Fa pocs dies, a Manresa, vaig parlar una estona amb un grup de persones serioses, responsables, de molt diverses afiliacions o simpaties, diguem que de tots els camps polítics catalans -excepte del PP, per descomptat-, i vam beure cava i vam menjar canapès sense alegria: parlàvem de l'estatut, i les cares de tots eren tristes. Les de tots, absolutament tots. I jo pensava inconveniències com les que acabe d'escriure.

"Els implicats en el petit desastre, partits i sectes, comissionats, polítics en general, i el bon poble d'Israel que esperava l'arribada del messies, pareix que no se'n saben avenir. Com ha pogut acabar tan tristament una cosa que començà tan alegre? Per què no ha valgut l'oració a sant Ramon, patró dels parts difícils: 'Gloriós sant Ramon Nonnat, que isca tan dolç com ha entrat'?"